

"Pomóżmy dzieciom, by każde z nich stało się tym, kim stać się może"

Janusz Korczak

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Szkoła Podstawowa w Rudce

Data realizacji programu: rok szkolny 2021/ 2022

Grupa odbiorców: Oddział Przedszkolny i klasy I-VIII

Data przedstawienia programu na Radzie Pedagogicznej: 29.09.2021r.

*„Dziecko chce być dobre. Jeśli nie umie – naucz. Jeśli nie wie –
wytlumacz. Jeśli nie może – pomóż.”*

Janusz Korczak

Spis treści

Wstęp

1. Podstawa prawna
2. Misja i wizja szkoły
3. Założenia ogólne programu
4. Założenia wychowawczo-profilaktyczne programu
5. Model absolwenta szkoły
6. Uczestnicy Programu Wychowawczo- Profilaktycznego szkoły
7. Powinności i treści wychowawczo- profilaktyczne realizowane przez szkołę
8. Formy opieki i pomocy uczniom, którzy potrzebują wsparcia
9. Zasady i formy współpracy szkoły z rodzicami/ prawnymi opiekunami w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki
10. Przewidywane efekty po realizacji działań Programu Wychowawczo- Profilaktycznego
11. Zasady monitorowania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Wstęp

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Rudce realizowany w roku szkolnym 2021/ 2022 opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną we współpracy z Radą Rodziców. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w Podstawie Programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w Podstawie Programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w ich rozwoju oraz

zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i pracowników szkoły

zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie

respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (Dyrektor, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski)

współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły

współodpowiedzialność za efekty realizacji programu

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Profilaktyka jest chronieniem człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona człowieka, dziecka, ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Człowiek niedojrzały sam dla siebie może być zagrożeniem, dlatego prowadzenie dziecka ku dojrzałości jest zarówno wychowaniem, jak i profilaktyką. Oddziaływanie profilaktyczne ma szczególne znaczenie w odniesieniu do dzieci i młodzieży w okresie dorastania. Jest to faza rozwoju, w czasie której dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości człowieka. Fazę tę najczęściej charakteryzuje brak integracji, dlatego jest to czas podatny na zakłócenia i podejmowanie działań

ryzykownych. Czynniki ryzyka to wszystkie elementy (cechy, sytuacje, warunki) zwiększające prawdopodobieństwo pojawienia się niekorzystnych konsekwencji zaburzających prawidłowy rozwój.

Działalność profilaktyczna obejmuje działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna szkoły obejmuje:

- w zakresie profilaktyki uniwersalnej– wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych
- w zakresie profilaktyki selektywnej– wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- w zakresie profilaktyki wskazującej– wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia

Cele do realizacji w zakresie profilaktyki:

- realizowanie wśród uczniów, rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe).

Cele do realizacji w zakresie wychowania:

- wprowadzenie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazanie wzorców postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele)
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób
- rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i

przedsiębiorczość

- wskazywanie wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określeniu drogi dalszej edukacji
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy
- ukierunkowanie ucznia ku wartościom
- współpracowanie z rodzicami lub opiekunami w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia

1. Podstawa prawna

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.)

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082)
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.)
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.)
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022
- „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19
- Wewnętrzne Procedury Bezpieczeństwa COVID-19 obowiązujące na terenie Szkoły Podstawowej w Rudce w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19
- Statut Szkoły Podstawowej w Rudce

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021)

2. Misja Szkoły Podstawowej w Rudce

Misją Szkoły Podstawowej w Rudce jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wysoki priorytet ma także profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie epidemii COVID-19. Celem szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii?

Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”).

Wizja Szkoły Podstawowej w Rudce jest realizowana poprzez:

- integrację wychowania z wiedzą i kreowaniem umiejętności
- spójność działań wychowawczych pomiędzy szkołą, rodziną oraz środowiskiem lokalnym
- integrację pracy dydaktycznej i wychowawczej
- demokratyzację życia szkoły- każdy czuje się sobą, ma prawo wyrażać swoje poglądy, ma swoje zdanie i jest słyszany
- tworzenie warunków, w których uczeń będzie mógł urzeczywistnić swoje zainteresowania i aspiracje

3. Założenia ogólne programu

Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Rudce jest dokumentem, który integruje oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Wskazuje wytyczne do pracy wychowawczej, skierowane do pedagoga szkolnego, logopedy, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, Samorządu Uczniowskiego oraz pracowników administracyjnych szkoły. Praca wychowawcza będzie również odbywała się we współpracy z instytucjami wspomagającymi pracę szkoły, przy współudziale rodziców, z uwzględnieniem ich oczekiwań. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli.

4. Założenia wychowawczo-profilaktyczne programu

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb

rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora
- wyników ankiety przeprowadzonej wśród uczniów w celu rozpoznania ich samopoczucia i zdiagnozowania potrzeb związanych z powrotem do szkoły po długotrwałej pracy w trybie zdalnym
- wyników ankiety przeprowadzonej wśród rodziców w celu pozyskania informacji dotyczącej potrzeb, niepokojów, obaw uczniów w związku z powrotem do szkoły po długotrwałej pracy w trybie zdalnym
- aktualnych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa
- dotychczasowych doświadczeń szkoły
- analizy dokumentacji szkolnej (dzienniki lekcyjne, dzienniki zajęć dodatkowych, oceny zachowania)
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo- profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2020/2021
- obserwacji zachowań uczniów podczas lekcji, przerw i zajęć dodatkowych, ich zachowania i aktywnego uczestnictwa oraz ubioru podczas uroczystości szkolnych, wycieczek itp.
- analizy innych dokumentów oraz uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców

Po przeprowadzeniu analizy wskazuje się następujące problemy wychowawcze:

- większa liczba uczniów, którzy zmagają się z problemami emocjonalnymi

oraz natury psychicznej, bardzo często spowodowanymi długotrwałą izolacją od rówieśników z powodu nauki w trybie zdalnym, ale również sytuacją rodzinną/ domową

- pojawienie się zachowań autodestrukcyjnych wśród uczniów
- niski poziom motywacji uczniów do nauki
- zróżnicowane potrzeby edukacyjne uczniów
- pogorszenie kontaktów rówieśniczych, relacji między uczniami i w zespołach klasowych
- niska frekwencja na zajęciach edukacyjnych wśród niektórych uczniów (nauka w trybie zdalnym)

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród rodziców i rozmów z nimi, wynika, iż:

- zdaniem większości rodziców szkoła i rodzina powinny przede wszystkim przestrzegać młodzież przed negatywnymi skutkami nałogów oraz zagrożeniami jakie płyną z Internetu
- rodzice oczekują od nauczycieli pomocy w zakresie organizacji czasu wolnego ich dzieci, ale także wspierania uczniów w procesie edukacyjnym, wskazywania jak się uczyć i w sposób organizować czas przeznaczony na naukę
- rodzice i uczniowie wskazują na lęk i stres, który może być wywołany przez nadmiar obowiązków szkolnych (szczególnie po powrocie do nauki stacjonarnej)
- ankietowani oczekują wsparcia ze strony szkoły w odbudowaniu relacji rówieśniczych, ale także poczucia pewności siebie u ucznia oraz poprawy wiary w jego możliwości edukacyjne i społeczne

Wniosek:

W bieżącym roku szkolnym działania w pracy wychowawczo- profilaktycznej w dużym stopniu ukierunkować na:

- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości

- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja)
- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej
- utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, w tym zachowań autodestrukcyjnych
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców
- zwiększenie u uczniów motywacji do nauki, dbanie o systematyczne uczestniczenie w lekcjach
- indywidualizowanie pracy z uczniami
- rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez prowadzenie kół zainteresowań, możliwość udziału w zawodach sportowych i konkursach przedmiotowych

Szkoła zapewnia zasoby niezbędne w procesie wychowania oraz warunki sprzyjające rozwojowi ucznia:

- nauczyciel pojmowany jako autorytet w zakresie przekazywanej wiedzy oraz wychowania
- pracownicy szkoły wspierający działania wychowawcze
- środowisko wspierające wychowanie: rodzice i opiekunowie, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Szczytnie, Parafia Rzymsko - Katolicka w Szczytnie
- baza szkoły: sale lekcyjne, świetlica szkolna, pracownia komputerowa, stołówka, szatnie, sala gimnastyczna, boisko, plac zabaw, biblioteka, tablice

multimedialne, gabinet pedagoga, gabinet logopedy, wyposażenie pracowni szkolnych

- opieranie relacji międzyludzkich na wartościach takich, jak: prawda, zaufanie, otwartość, odpowiedzialność
- budowanie płaszczyzny porozumienia i wzajemnej życzliwości wynikających z szacunku między uczniem a nauczycielem oraz innymi pracownikami szkoły
- zapewnienie wsparcia uczniom i ich rodzinom w sytuacjach kryzysowych
- pomoc nauczycieli w osiągnięciu sukcesów przez uczniów.

5. Model absolwenta szkoły

Dążeniem Szkoły Podstawowej w Rudce jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się na co dzień zasadami etyki i moralności
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- szanuje siebie i innych oraz jest odpowiedzialny za siebie i innych
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły
- przestrzega zasady bezpieczeństwa i higieny życia
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego
- jest tolerancyjny
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne

- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień)
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole

6. Uczestnicy Programu Wychowawczo- Profilaktycznego szkoły

Wszechstronny rozwój ucznia jest możliwy przy współpracy wszystkich uczestników programu:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły

- wspiera nauczycieli i specjalistów w udzielaniu pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS” obowiązujących w okresie pandemii
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych
- czuwa nad współpracą nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym oraz pracownikami instytucji wspierających szkołę w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę, uczestniczą w prelekcjach, warsztatach organizowanych na terenie szkoły
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły
- odczytują na bieżąco informacje na temat swoich dzieci w szkole
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w danej klasie, wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów (np. czuwają nad bezpiecznym korzystaniem z Internetu)
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach, zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa i konieczne warunki bytowe / do rozwoju
- Rada Rodziców, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną, uchwała Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo- Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z obowiązującymi regulaminami wewnątrzszkolnymi, zwyczajami i tradycjami szkoły
- są członkami zespołu wychowawców, współpracują z innymi wychowawcami
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego
- reagują na obecność w szkole osób, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19
- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS”, obowiązujących w szkole w okresie epidemii COVID-19
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia

Pedagog szkolny:

- prowadzi badania i działania diagnozujące uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły
- diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły
- udziela uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach

odpowiednich do rozpoznanych potrzeb

- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym uczniów
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów
- wspiera nauczycieli, wychowawców, grup wychowawczych i innych specjalistów w: rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Logopeda:

- prowadzi diagnozę logopedyczną, prowadzi badania przesiewowe w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów
- prowadzi zajęcia logopedyczne dla uczniów oraz porady i konsultacje dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania zaburzeń
- podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów
- wspiera nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w: rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji,

zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki, udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną
- prowadzi akcje pomocowe dla potrzebujących
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego
- propaguje idee samorządności i demokracji
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu

Uczniowie:

- przestrzegają regulaminu szkoły
- współorganizują imprezy i akcje szkolne
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące społeczność szkolną
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni
- prowadzą zdrowy tryb życia, dbają o swoje środowisko
- szanują swoją kulturę, język ojczysty i tradycje narodowe

- zachowują się godnie i traktują z szacunkiem osoby niepełnosprawne
- poprzez swoją postawę i działania dają przykład ofiarności, współpracy, solidarności i altruizmu
- doskonałą warsztat pracy poprzez kreatywność, przedsiębiorczość, innowacyjność, rozwijanie kompetencji czytelniczych

Zadania zespołu wychowawców

- obserwuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze
- analizuje mocne i słabe strony oddziałów klasowych
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy
- analizuje przeprowadzane działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły

7. Powinności i treści wychowawczo- profilaktyczne realizowane przez szkołę

Wszyscy nauczyciele w swojej pracy wychowawczo - profilaktycznej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, dążą do tego, aby uczniowie mieli w szkole możliwość wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze:

*** intelektualnym** poprzez:

- rozwijanie poznawcze ich możliwości, tak, aby mogli przechodzić od dziecięcego do bardziej dojrzałego i uporządkowanego rozumienia świata
- rozwijanie i przekształcanie spontanicznej motywacji poznawczej w motywację świadomą, przygotowanie do podejmowania zadań wymagających systematycznego i dłuższego wysiłku intelektualnego,

stwarzania warunków służących zdobywaniu wiedzy i umiejętności

- motywowanie do poznawania polskiej i światowej literatury dziecięcej
- rozwijanie zdolności odróżniania świata rzeczywistego od wyobrażonego oraz postaci historycznych od fantastycznych
- doskonalenie kompetencji komunikacyjnej
- dostarczenie wiedzy na temat najważniejszych wydarzeń i najwybitniejszych postaci z dziejów Polski, Europy i świata
- zapoznanie z symbolami narodowymi, wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich
- zapoznanie z przeszłością własną, swojej rodziny i narodu oraz korzeniami i rozwojem rodzimej kultury
- zainteresowanie światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem
- rozwijanie zainteresowań, potrzeb i nawyków czytelniczych
- umożliwianie poznawania regionu i jego kultury

* w wymiarze **psychicznym**, poprzez:

- wzmacnianie wiary dziecka we własne siły i zdolność osiągnięcia wartościowych i trudnych celów
- rozbudzanie ciekawości dla wszelkiej wiedzy
- uwrażliwianie uczniów na zagrożenie związane z niewłaściwym korzystaniem z mediów
- wzmacnianie prawidłowych relacji dziecka z rodziną
- rozbudzanie ciekawości dla wszelkiej wiedzy
- rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów
- kształtowanie w uczniach obowiązkowości, systematyczności i konsekwencji
- umożliwienie uczniom poznawania swoich możliwości i ograniczeń

* w wymiarze **społecznym**, poprzez:

- wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej, historycznej, etnicznej i

narodowej

- rozwijanie umiejętności dziecka do poznawania otoczenia rodzinnego i społecznego
- uświadamianie uczniom, jak wielką wartość w życiu każdego człowieka mają takie wspólnoty, jak rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna oraz znaczenia obowiązków każdego z nas wobec tych wspólnot
- uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych zachowań w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym
- rozbudzanie zainteresowań przeszłością własną, swojej rodziny i narodu oraz rozwojem rodzimej kultury
- wspieranie prawidłowego rozwoju społecznego, w tym koleżeństwa i przyjaźni
- poznawanie specyfiki własnego regionu
- kształtowanie tożsamości narodowej w aspekcie tożsamości regionalnej
- rozwijanie szacunku dla dobra wspólnego i postaw prospołecznych
- uwrażliwienie na potrzebę współpracy, solidarności, ofiarności- wolontariat

* w wymiarze **zdrowotnym**, poprzez:

- świadome podejmowanie zadań wymagających systematycznego i dłuższego wysiłku fizycznego
- kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną
- wyrabianie czujności wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego
- rozbudzanie potrzeby kontaktu z przyrodą
- dbanie o czystość środowiska
- uświadomienie współzależności między człowiekiem a środowiskiem
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych
- zapoznanie uczniów z podstawowymi formami rekreacji i turystyki
- rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych oraz nabycie umiejętności właściwego zachowania się w przypadku kontaktu z przedmiotami

niebezpiecznymi, toksycznymi, łatwopalnymi, wybuchowymi i niewypałami

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia
- rozpoznawanie wczesnych objawów używania środków i substancji

* w wymiarze **estetycznym**, poprzez:

- rozbudzanie i rozwijanie wrażliwości estetycznej
- stwarzanie warunków do rozwoju wyobraźni i ekspresji
- stwarzanie sytuacji wywołujących przeżycia wewnętrzne, wysiłek i radość, towarzyszących twórczej aktywności i kreatywności
- ukazywanie uczniom piękna świata

* w wymiarze **moralnym**, poprzez:

- uczenie właściwych zachowań w stosunku do zwierząt i otaczającej przyrody
- kształtowanie postaw odpowiedzialności za środowisko
- rozwijanie wrażliwości na krzywdę innych
- kształtowanie więzi z krajem ojczystym i szacunku dla własnego państwa

Ukierunkowanie ucznia ku wartościom:

- poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- poczucie własnej wartości,
- aktywna działalność na rzecz klasy, szkoły, środowiska lokalnego
- uczciwość, szczerść, wiarygodność
- prawdomówność
- sprawiedliwość
- szacunek do języka, kultury, historii i tradycji narodowej, szacunek dla innych kultur i tradycji
- wrażliwość na piękno przyrody ojczystej
- ogólnoludzkie normy i wartości religijne, szacunek dla innych ludzi
- samodoskonalenie w zakresie kultury osobistej i gotowości do uczestnictwa w

kulturze

- rozbudzanie ciekawości poznawczej
- kierowanie się własnym sumieniem
- pomoc potrzebującym
- umiejętność współżycia w rodzinie i w społeczeństwie
- kreatywność i przedsiębiorczość
- rzetelność i odpowiedzialność
- zdrowy styl życia
- wykształcenie i nauka oraz pozytywny stosunek do nauki

* w wymiarze **duchowym**, poprzez:

- kształtowanie postawy czujności wobec zagrożeń dla zdrowia duchowego
- wdrażanie do współuczestnictwa w kulturze, tak by stawała się wewnętrzną i osobistą własnością dziecka
- kształtowanie postawy patriotycznej oraz szacunku do własnego państwa i symboli narodowych
- rozwijanie tolerancji wobec innych kultur
- uwrażliwianie na dostrzeganie wartości i sensu życia każdej jednostki
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej
- ukazywanie wiary jako symbolu zgody, pojednania, przebaczenia

8. Formy opieki i pomocy uczniom, którzy potrzebują wsparcia

Każdemu uczniowi naszej szkoły są zapewniane różne formy opieki i pomocy w sytuacji, kiedy z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest taka pomoc i wsparcie.

Wsparcie ze strony szkoły polega na:

- zapewnianiu opieki psychologicznej dla uczniów, którzy potrzebują takiej pomocy (współpraca szkoły z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej

i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży ANIMUS w Szczytnie)

- objęciu uczniów pomocą psychologiczno- pedagogiczną, zapewnianie zajęć dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- zapewnianiu pomocy w wyrównywaniu braków w wiadomościach szkolnych uczniom napotyającym trudności w nauce- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno- kompensacyjne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia socjoterapeutyczne
- zapewnieniu możliwości korzystania z posiłków dla chętnych uczniów
- organizowaniu pomocy z GOPS w postaci bezpłatnego dożywiania dla uczniów najuboższych
- umożliwianiu wypożyczenia z biblioteki szkolnej podręczników wszystkim uczniom

9. Zasady i formy współpracy szkoły z rodzicami/ prawnymi opiekunami w zakresie nauczania, wychowania i profilaktyki

- organizowanie zebrań z rodzicami informujących o kierunkach pracy w szkole
- organizowanie zebrań z rodzicami informujących o sposobach oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
- angażowanie rodziców do pracy na rzecz klasy i szkoły
- organizowanie konsultacji dla rodziców- informacje o postępach w nauce i zachowaniu młodzieży
- wspieranie rodziców w procesie wychowywania, we właściwym kształtowaniu młodego człowieka- współdziałanie w zakresie przekazywania powszechnych wartości młodemu pokoleniu
- spotkania z wychowawcami klas przynajmniej dwa razy w semestrze
- współorganizowanie działań na rzecz innych osób - wolontariat
- współudział w akcjach, uroczystościach związanych z wzmacnianiem poczucia świadomości narodowej

- organizowanie lekcji otwartych z udziałem rodziców, wspólnych imprez sportowych, rekreacyjnych, wycieczek, uroczystości szkolnych
- stwarzania możliwości realnego wpływu rodziców na rozwój szkoły w ramach działalności Rady Rodziców

10. Przewidywane efekty po realizacji działań Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

- ugruntowanie u uczniów poczucia własnej wartości oraz wiary we własne siły i możliwości
- odbudowanie i umocnienie relacji między uczniami w grupie społecznej w szkole i w klasie
- ukształtowanie wśród młodzieży umiejętności dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo
- wdrożenie uczniów do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19
- pogłębienie u uczniów poczucia tożsamości regionalnej i narodowej
- zminimalizowanie aktów przemocy, agresji
- wyeliminowanie wśród uczniów zachowań ryzykownych
- zadbanie o bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców
- zwiększenie motywacji uczniów do nauki
- indywidualizacja pracy z uczniami
- rozwój zainteresowań uczniów poprzez ich udział w kołach zainteresowań, zawodach sportowych i konkursach przedmiotowych
- zapoznanie uczniów z alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego i zachęcenie ich do aktywnego uczestnictwa

- zwiększenie wiedzy dotyczącej prawnych i społecznych konsekwencji ryzykownych zachowań
 - udzielenie pomocy potrzebującym rodzicom przez dyrekcję szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawców i pozostałych nauczycieli w procesie kształcenia i wychowania
 - uczestniczenie rodziców w określaniu kierunków działań wychowawczo-profilaktycznych
 - zapoznanie uczniów z zasadami prawidłowego odżywiania się
 - uświadomienie uczniów na temat korzyści płynących z aktywności fizycznej oraz stosowania profilaktyki
- ponadto
- uczniowie znają i stosują zasady prawidłowego odżywiania się
 - uczniowie mają świadomość korzyści płynących z aktywności fizycznej oraz stosowania profilaktyki
 - uczniowie są tolerancyjni i potrafią integrować się z osobami niepełnosprawnymi
 - uczniowie mają poczucie tożsamości narodowej
 - uczniowie są związani z historią i tradycją narodową
 - uczniowie są wrażliwi na potrzeby innych
 - uczniowie rozumieją wartość jaką stanowi idea wolontariatu w życiu człowieka
 - zwiększenie poziomu czytelnictwa wśród uczniów
 - uczniowie rozumieją potrzebę czytania
 - podniesienie poziomu kultury słowa

11. Zasady monitorowania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Monitorowanie programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia

skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Monitoring przeprowadzany będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zmian zachodzących pod kątem zachowań prospołecznych i prozdrowotnych oraz zachowań ryzykownych
- analizę dokumentacji
- przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, rodziców i nauczycieli
- rozmowy z rodzicami
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli
- analizę frekwencji uczniów
- analizę indywidualnych przypadków

Monitoring programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Zadaniem zespołu jest organizacja badań oraz opracowanie wyników. Sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego wraz z wnioskami zostanie zaprezentowane Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców.

Skutecznej realizacji założeń Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego sprzyjać będzie współpraca z różnymi instytucjami i organizacjami wspierającymi szkołę w podejmowaniu działań wychowawczo-profilaktycznych:

- Kuratorium Oświaty w Olsztynie
- Urząd Gminy w Szczytnie
- Warmińsko- Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Sąd Rejonowy w Szczytnie
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Szczytnie
- Ośrodek Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży ANIMUS w Szczytnie

- Ośrodek Konsultacyjno- Edukacyjny i Wsparcia Rodziny w Olsztynie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Izba Kuratorska
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowy Urząd Pracy w Szczytnie
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
- Powiatowa Komenda Policji
- Pielęgniarka szkolna

Zespół opracowujący Program Wychowawczo - Profilaktyczny

Rada Rodziców:

Diana Zduńczyk

Wioleta Mróz

Justyna Szydlik

Rada Pedagogiczna:

Iwona Włodkowska

Hanna Szydlik

Agata Pohulajewska

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej w Rudce w dniu 28.09.2021 r.